Kamkoli pomyslil, kamkoli patřil,
obraz bezživotný Abela spatřil,
na hlavě krvavé běleti kost,
jižto rozvrátila ukrutná zlost.

O. Haffner

Opis kroje, obyčejů a povahy Hanáka

Všecké díle světa třeba dnes prondeme —
šak stvoření divnějšího nikde nenandeme,
jako je Hanák jediné.
O tom možo jiť novine —
jaké jest to zvíře
nepodobné k víře.

Hanák se takto poznává: široké gatě má
a kožošek veševané s dvoma ocaskama,
klobok jak na plně měsíc,
bote nad kotíke, nic víc —
pás na břocho decke,
snad misto hobročke.

Stana ráno, neprv chlebo hned dává dobré deň —
ještě si neprotře oče, jož drží skřevák ven,
na pole pecen přešvihne,
avšak oba koske vezme,
jeden drží v roce —
s drohém fok do kopce.

Posnídaja, pokláťa se, za nejakó chvilko
to se bere za stodolo zpříma na špacírko,
zhoďa plondre pořáď klade,
těžko stone na hromadě —
pro dobetek černé
hospodář veborné.

Sotva přende ze špacírke, volá hned na hoběd:
»Ženo, pones zelí, kašo, hrách a miso bochet!« —
To cpá, až by se hodavil,
debe se s pásem nebavil;
neboť, sněza s mírko,
popne pas o ďorko.

Votřa hobo, jede s plohem vorať po poledňo,
vodříhoje, vodfrkoje, až echo zní v polo,
za plohem chodě si zpívá,
zadkem píská, hubo hvízdá,
někde i do galhot
trobí jak na fagot.

Na robotě jak beránek nejtíšší se chová,
debe mo jen drab dal pokoj, nepškl be vám slova;
dež se má modliť v kostele,
to vám zhledá jako tele —
hledí se k zdi dostať,
be mohl pevno stáť.

Ale přenda do hospode, to je jako skala,
ani se nedá odstrčet čterem od cembala,
žbán drža, mosece zpívá —
divně nohama přebírá,
drža v zobech troník
zhlédá jako zboník.

Z Hanáka je hodné voják, on je nehostopné,
ale nerád na vojno jde, radč sobě prst otne,
kdež ho na vojno chetajo,
velké rante s něm mívajo,

žebřem ho přetiskno,
pak svážo v provislo.

Přenda večir dom z voračke za stůl sobě sedne,
volá: »Ženo, nes večeřo, šak so jak pes hladné!« —
Dloho se s večeřo ráčí,
potynko máčke vemačí,
pak ho chetne čkavka —
zpívá jako kavka.

Dež jož može prstem dostať, tede je po stole,
ještě jde jedenkrát ďať dobro noc stodole,
pak se roztáhne po pece
a chrápe voboma konce —
bel be z něho hlásne,
trobí hodně hlasně.

To só vlastnosti Hanáka, divného stvoření —
které je všeckem narodom v světě k podivení;
dež se mo jož bochte přejí,
pomálo se k smrti strojí —
vocáskem zamrdne,
pak chodera ztvrdne.

Tomáš Kuzník

Jasnolibé Světlo, čiň nám milé teplo,
by jsouc osvíceni světlem, byli sjednoceni s Teplem!
Ó, nejjasnější Světlo, srdce osvěcuj,
ó, nejvzácnější Teplo, láskou rozněcuj!

Frant. J. Vavák

Citlivost k Tvorci Řiditeli a Zachovávateli světa při ranním svítání

ÓDA

Tobě, dobrý Bože, vstana z svého lože
srdečně prozpěvuji —
a s veselou tváří teď při jarní září
Tvé Jméno zvelebuji.

A kohož bych ctíti, kohož velebiti
měl vícej nežli Tebe,
jenžto svou moudrostí růžovou jasností
tak krásně zdobíš nebe.

Z tvé nesmírné moci třpytějí se v noci
na tisíce hvězdiček —
v modravé stkvělosti plazí se v výsosti
mezi nimi měsíček.

Ty kážeš Auroře z východního moře
jasné vábit slunečko —
jehožto teplostí Natůra k plodnosti
vzbuzuje oseníčko.

Teď, když tisíc tvorů v jejich krásném sboru
Tvé Jméno zvelebují,
k jich vděčnému hlasu v tomto ranním času
mou chválu připojuji,

řka: Buď zvelebeno Tvé přesvaté Jméno
v každé rosy krůpěji,
jichž se na bylinách, stromoví, křovinách
na miliony stkvějí.

Budiž v každém klásku chválen, v každém hlásku
slavíků, laštoviček,
jenž v poli a v háji slunečko vítají —
a i v bzení včeliček.

Ó, Pane Natůry, rač milostně shůry
vzezřít na mé klanění —
v této ranní době připusť, prosím, k Sobě
toto mé vroucné pění.

Jozef Heřman Agapit Gallaš

Spasitelné citlivosti, když se zvečeřívá neb v soumrak

ÓDA

Den se chýlí k svému cíli,
slunce zachází —
růžové papršky na zelené vršky
modrých hor hází.

Okna hradu ze zahradou
se červenají
v jasném blesku, žář nebeskou
v očích míhají.

Tam v potoku v bujném skoku
křepče se blyští
hrčící vlnečky pozlacené všecky —
v temném vrbišti.

Na jezeru tam se perou
bílé labudě —
a tamto lodičky prozračné brázdičky
táhnou na vodě.

Jasná záře tvář rybáře
zhoucně zardívá,
jenž ryb množství z svého lovství
v síti nabývá.

Již ovčáci z pastvy vrací
domu svá stáda —
tam dlouzí na hrázi stínové zprovází
jich a hovada.

Pastýř pěje, dom kráčeje,
novosloženou
večerní písničku, milému sluníčku
na rozloučenou,

jenž za lesy tamto za vsí
nížej se spouští —
a jasnou tvář svou, denní zář,
teď skrývá v houští.

Ještě jednou se zasmálo,
se ohlídaje
na ves a palouky, na lesy a louky
našeho kraje.

Tak se ctnosti, povinnosti
věrný usmívá
křesťan, umíraje, když se rozžehnaje
s svými loučívá.

Nebo z věčnosti naň radosti
lepší kývají —
a Boží Anjeli jej k svému veselí
zvou a vítají.

Jenom hříšník a bezbožník
smrti se bojí —

že trest na věčnosti pro nešlechetnosti
jeho se strojí.

Ty, můj duchu, střež se puchu
světské moudrosti —
drž se Boží bázně i křesťanské kázně
a svaté ctnosti.

Tak v nevinné tvůj uplyne
život radosti —
tak se usmívaje vykročíš do ráje
z této temnosti.

Ha, jak hory, ves, obory
v září červené
zakuklené stkvějí a jasně třpytějí
jí pozlacené.

Teď již v háji své hledají
ptáci staniště —
a divá zvířata k noclehu doupata,
své outočiště.

Jozef Heřman Agapit Gallaš